

§ 28**Program för Älvsjödalen i stadsdelarna Älvsjö och Örby****Svar till stadsbyggnadskontoret**

HÄ 2025/349

Beslut

1. Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till stadsbyggnadskontoret som svar på remissen.
2. Nämnden anför därutöver.

Vi välkomnar visionen för Älvsjödalen som en levande, hållbar och välintegrerad blandstad. Stockholm har ett stort behov av både nya bostäder fler arbetsplatser, vilket programmet levererar på. Vår uppfattning är att programmet är utformat på ett sätt som bidrar till en hållbar och tilltalande stadsutveckling, och vi delar bilden att Älvsjödalen blir pusselbiten som väver ihop söderort till en helhet.

För att Älvsjödalen ska bli en föregångare inom stadsutveckling, anser vi att det är viktigt att man i ett tidigt skede av planprocessen säkerställer vissa värden – värden som ofta beaktas först i ett senare skede av stadsplaneringen.

- Vi rekommenderar att man ser över storlekarna på förskolegårdarna för att säkerställa att de lever upp till Boverkets rekommendationer gällande storlek och utformning, med gott om utrymme och grönska för barnens lek och utveckling.
- Vi menar också att det är viktigt att man i ett tidigt skede av planarbetet planerar för seniorbostäder, då behovet av dessa är stort såväl i Älvsjö som i Stockholm som helhet.
- Vi hoppas också att man tar tillfället i akt att utforska möjligheten att anvisa plats för nygamla boendeformer som kollektivhus, för att främja gemenskap, delade resurser och en social sammanhållning.
- Vi ser behov av att skapa fler övergångar över spårområdet som binder ihop Älvsjödalen med centrala Älvsjö för att skapa ett sammanhållet område.

Vi ser fram emot att fortsatt följa utvecklingen av Älvsjödalen och ser fram emot att på längre sikt välkomna många nya invånare till Hägersten-Älvsjö.

Sammanfattning av ärendet

Stadsbyggnadskontoret har tagit fram ett program för området runt Stockholmsmässan och Huddingevägen, kallat Älvsjödalen.

Programmet innehåller en strukturplan som visar hur området kan rymma 7 000 bostäder och 15 000 arbetsplatser i en tät och välintegrerad blandstad. Stadsdelsförvaltningen anser att programmet har många kvaliteter, men redovisar några synpunkter och frågor om bland annat programmets genomförbarhet, om parkfunktioner och förskolor, samt om konsekvenser för idrottsverksamheten.

Förslag till beslut

Sara Grolander (MP), Eva Fagerhem m.fl. (S) och Maria Ljuslin (V) lade fram ett förslag och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Johan Nilsson m.fl. (M), Robin Nilsen (L) och Henrik Falk (C) lade fram ett förslag och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Runar Finnman (SD) lade fram ett förslag och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Ordföranden förklarade överläggningen avslutad.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden ställde sig bakom förslaget från (MP), (S) och (V).

Reservation

Johan Nilsson m.fl. (M), Robin Nilsen (L) och Henrik Falk (C) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

"Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.

Att därutöver anföra.

Vi allianspartier är glada över att det nu äntligen presenterats ett förslag till program för arbetet med mässområdet i Älvsjö, Sjöängen och ytorna kring Huddingevägen. När vi styrde Stockholm förra mandatperioden var vi angelägna om att få detta programarbete framåt och är förvånade över att förslaget kommer först tre år in i den här mandatperioden då ett förslag till program torde varit klart redan under 2023. Med det sagt undrar vi så klart vilka politiska direktiv som gjort att förslaget dröjt.

Att kunna tillföra tusentals nya bostäder och arbetsplatser till söderort och till vår egen stadsdel är mycket glädjande. Det kommer på sikt kunna minska arbetspendlingen från söderort till andra delar av staden. Att dessutom kunna bygga flera tusen nya bostäder är ett starkt argument för att sluta med de rödgröna partiernas iver att bygga mindre antal bostäder i omtyckta grönområden runt om i vår stadsdel, eller förtäta på ett sätt som förstör våra områdens karaktär och skapar oro hos våra invånare. Nu kan staden istället fokusera på att projektera en helt ny stadsdel, vilket både är spännande och utmanande.

Vi förstår att en parameter som varit drivande, främst för finansborgarrådet, är att hålla antalet bostäder uppe på så hög nivå som möjligt. Finansborgarrådet har nästan haft en egen budgivning med sig själv om hur många tusen bostäder som ska byggas i området. För oss är det dock viktigare att det byggs med kvalitet och att den nya stadsdelen andas framtidstro, glädje och grönska. Det ska också finnas goda möjligheter till rekreation och fritid. Vi har därför fyra medskick i det kommande arbetet som för oss är högt prioriterade frågor i processen framöver.

1. **Utöka idrottsytorna.** I nuvarande förslag är endast befintliga idrottsytor kompenserade, men inga nya ytor tillförs trots att invånarantalet i området väntas öka betydligt och trots att det redan idag är brist på plantider inom idrotten. Vi vill se fler idrottsytor, förslagsvis på ytan vid Sjöängen.

2. **Omarbeta parkeringsfrågorna.** Programförslaget har en realistisk syn på behovet av parkeringar. Att endast tillföra tre mobilitetshus kommer inte täcka det verkliga behovet av att parkera, varken för boende, besökare eller för de 15 000 arbetsplatser som föreslås i området. Oavsett vilken typ av bilar som finns i framtiden kommer många fortfarande ha behov att ta sig fram med bil och det behöver vi ta bättre hänsyn till i ett så här stort projekt.

3. **Bygg radhus eller radhusliknande bostäder i området.** I föreliggande förslag projekteras för 7 000 bostäder, samtliga i flerbostadshus. Vi vet att många stockholmare vill bo i småhus eller radhus, en efterfrågan som behöver mötas i detta programarbete. Därför vill vi se radhus eller radhusliknande bostäder (låga byggnader med en egen mindre tomt) i projektet, lämpligtvis mellan Råby gärde och Turingeparken. Det ger då en naturlig övergång till villaområdet i Örby och det öppnar upp mer för det gröna spridningssamband som är på berörd plats.

4. **Gör sjön på Sjöängen större.** En mindre sjö eller damm planeras på Sjöängen, vilket är positivt. Men när staden nu har

chansen att anlägga en sjö i en helt ny stadsdel, ska den så klart göras större. På platsen finns självklara förutsättningar med naturlig tillrinning för att skapa en sjö, därför bör den göras minst dubbelt så stor. Det kommer höja kvaliteterna för god miljö och rekreation i den nya stadsdelen."

Reservation

Runar Finnman (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

"1. Sverigedemokraterna yrkar på att stadsdelsnämnden ställer sig bakom vårt utlåtande som svar på remissen.

2. Därutöver vill vi anföra följande:

Ett program för området Älvsjödalen gällande stadsdelarna Älvsjö och Örby, har inkommit till nämnden. Sverigedemokraterna instämmer delvis med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Det föreslagna området består av olika delar där den vid Älvsjömässa redan är hårdgjord, öster om Huddingevägen finns grönytor, och närmare Brännkyrka kyrka finns våtmark och ängsmark.

Med hänsyn till de olika underlagen kan det möjliggöra för bebyggelse av olika sorts bostäder. Vi menar att vid området kring Älvsjömässan finns det förutsättningar för tätare stadsbebyggelse som kan anknyta till den vid Älvsjö Centrum. Vid området kring Huddingevägen kan med fördel småhus upprättas som anknyter till villabebyggelsen i Örby.

Vid områden där våt -och ängsmark finns anser vi att det kan bli svårare att uppföra bebyggelse men det kan gå om området delvis dikas ut och delvis lämnas som lågpunkt för regnvatten. Sverigedemokraterna menar att det bör undersökas om platsen klarar småskalig bebyggelse runt en eller två utgrävda sjöar, där sjöarna kan samla vattnet från den omgivande våtmarken och därmed göra platsen byggbar."

Ersättaryttrande

Lolita Lovén Johnsen (KD) instämde med sitt ersättaryttrande i förslaget till beslut och reservation från (M), (L) och (C).

Handlingar i ärendet

- HÄ 2025/349-3 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande Program för Älvsjödalén
- HÄ 2025/349-2 Samrådsbrev Förslag till program för Älvsjödalén
- HÄ 2025/349-1 Programhandling Förslag till program för Älvsjödalén